

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 6CoP/54/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114205275  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5114205275.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľky: V. K., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX K., proti odporcovi: V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XXX/XX, XXX XX X., v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom K.: W., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, všetky deti bytom ako navrhovateľka, všetky zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 15P/46/2014-80 zo dňa 29. apríla 2014, takto

### rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 15P/46/2014-80 zo dňa 29. apríla 2014 vo výroku, ktorým súd určil výživné otca na maloleté deti K., a to na maloletú W. sumou 75,00 Eur mesačne, na maloletého W. sumou 60,00 Eur mesačne a na maloletého B. sumou 50,00 Eur mesačne p o t v r d z u j e .

M e n í rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 15P/46/2014-80 zo dňa 29. apríla 2014 v časti o začiatku plnenia určenej vyživovacej povinnosti otca tak, že otec j e p o v i n ý platiť výživné na maloleté deti určené vyššie s účinnosťou od 20. 06. 2014, t.j. dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva účastníkov, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

Vo zvyšnej časti z o s t á v a rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 15P/46/2014-80 zo dňa 29. apríla 2014 n e d o t k n u t ý .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo účastníkov rozviedol, maloleté deti K.: W., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. 12.07.2006 zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, t.j. navrhovateľky, ktorá bude maloleté deti v bežných veciach zastupovať a spravovať ich majetok. Odporcovi, t.j. otcovi určil na maloleté deti K. výživné, a to na mal. W. sumou 75,00 Eur mesačne, na mal. W. sumou 60,00 Eur mesačne a na mal. B. sumou 50,00 Eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Uvedené rozhodnutie prvostupňového súdu okrem výroku o určení výživného otca na maloleté deti nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2014. Vzhľadom k tomu odvolací súd uvedie dôvody napadnutého rozhodnutia len v časti napadnutej odvolaním.

V dôvodoch svojho rozhodnutia okresný súd poukazuje na ust. § 24 ods. 1 a 3, § 62 ods. 1, 2 a 5 a § 75 ods. 1 vety prvej zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) uviedol, že účastníci spoločne nežijú od mesiaca júl 2013. Hlavnú príčinu rozvratu manželstva súd videl v požívaní alkoholu odporcom a v nadviazaní novej známosti, ktoré skutočnosti odporca ani nepoprel. Pokiaľ sa týka výchovy mal. detí, je nepochybné, že ich výchovu zabezpečuje matka. Otec súhlasil s ich zverením do osobnej starostlivosti matky, a preto súd zveril všetky tri maloleté deti na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke.

Pokiaľ sa týka vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom na čas po rozvode, pri svojom rozhodovaní o výške výživného prvostupňový súd porovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov a zároveň prihliadol k odôvodneným potrebám mal. detí. V tejto súvislosti vychádzal zo skutočností, že mal. W. je v 1. ročníku Obchodnej akadémie v Žiline, kde sú bežné výdavky (platenie ZRPŠ v sume 15,00 Eur, za učebnicu anglického jazyka do 30,00 Eur a do triedneho fondu 2,00 Eur). Okrem toho sú tu výdavky na cestovnom v sume 25,00 Eur mesačne + výdavok na MHD približne v sume 12,00 Eur. Maloletá sa v škole nestravuje, vzhľadom na to, že má bezlepkovú diétu, s čím sú spojené zvýšené výdavky na jej výživu, keďže jej treba zakupovať aj špeciálnu stravu, čo je minimálne 20,00 Eur aj viac na mesiac. V súvislosti so zdravotnými problémami maloletá neberie žiadne lieky. Mal. W. je v súčasnej dobe v 6. ročníku základnej školy, kde sú bežné výdavky na zakupovanie školských pomôcok, v škole sa nestravuje. Mal. B. je v 2. ročníku základnej školy, ktorý sa v škole stravuje, čo predstavuje náklady okolo 24,00 Eur na mesiac. Samozrejme aj u tohto dieťaťa je potrebné zakupovať všetky školské pomôcky.

Na strane navrhovateľky bolo preukázané, že na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne poberá invalidný dôchodok, ktorého výška bola od 24.10.2013 vo výške 285,50 Eur a od 01.01.2014 v sume 293,30 Eur mesačne. Okrem toho tiež poberala nemocenské dávky za obdobie mesiacov 03/2013 až 12/2013 v celkovej sume 1.703,40 Eur (čo mesačne predstavuje v priemere sumu 170,34 Eur) a za mesiac 04/2013 poberala ošetrovné vo výške 68,20 Eur. Okrem toho navrhovateľka poberá prídavky na tri deti v celkovej sume 69,30 Eur mesačne. Navrhovateľka žije so všetkými mal. deťmi v 3-izbovom byte, za ktorý spolu aj s energiami sa platí mesačne 220,00 Eur mesačne.

Z potvrdenia zamestnávateľa - spoločnosti VOITH Industrial Services, s.r.o. mal súd preukázané, že odporca pracuje na pozícii "upratovač - čistič". Za obdobie od 01/2013 až 12/2013 mal čistú mzdu v priemere vo výške 468,00 Eur mesačne a za obdobie 01/2014 až 02/2014 mal čistú mzdu v priemere v sume 466,00 Eur mesačne.

Podľa názoru súdu výška výživného v sume 75,00 Eur mesačne na mal. W., v sume 60,00 Eur na mal. W. a v sume 50,00 Eur mesačne na mal. B. zodpovedá primerane odôvodneným potrebám mal. detí, ako aj možnostiam a schopnostiam otca, pričom súd tiež zohľadnil, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytovej potreby mal. detí. Ak teda matka žiadala výživné vo výške na mal. W. v sume 80,00 Eur, na mal. W. v sume 60,00 Eur a na mal. B. v sume 60,00 Eur mesačne, vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 144 vety prvej O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, t.j. otec maloletých detí, a to proti výroku o určení výživného otca na čas po rozvode na všetky maloleté deti, ktorý sa domáhal jeho zmeny v napadnutej časti tak, že mu bude určená nižšia vyživovacia povinnosť na každé z detí.

Zdôraznil, že jeho príjmy a výdavky s tým súvisiace nie sú dostačujúce. Príjem otca po odpočítaní zrážok od exekútora na základe exekučného príkazu, ktorým spláca pôžičku, (ktorú si účastníci zobrali počas trvania manželstva), sa pohybuje okolo 380,00 Eur mesačne. Okrem toho si otec dobíja mesačne na telefón sumou 16,00 Eur u spoločnosti Slovak Telekom, a.s.. Ďalej si odporca platí poplatok z a ubytovňu v sume 150,00 Eur mesačne a rovnako potrebuje financie na stravu vo výške asi 100,00 Eur mesačne. Po splatení exekúcie čaká odporcu ďalšia exekúcia vo výške okolo 1.000,00 Eur, a to

tiež za pôžičku, ktorú nadobudli účastníci počas manželstva, ktorú má splácať spoločnosti Provident. Odporca iba podpísal zmluvu v tejto spoločnosti, ale peniaze si zobrala ešte v tom čase jeho manželka - navrhovateľka. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam otec nemá z čoho platiť výživné na mal. deti vo výške určenej prvostupňovým súdom.

Odporkyňa t.j. matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o určení výživného na maloleté deti ako vecne správny potvrdiť.

Nesúhlasila so skutočnosťami uvádzanými odporcom v jeho opravnom prostriedku. Tieto totiž zohľadňujú len jeho výdavky a potreby, ale neprihliadajú na potreby mal. detí. Aj navrhovateľka musí splácať pôžičky nadobudnuté počas manželstva v sume vyše 5.000,00 Eur. Rovnako platí nájomné s energiami za byt, kde žije aj s mal. deťmi vo výške 220,00 Eur mesačne a tiež má výdavky na stravu približne vo výške 300,00 Eur mesačne. Dcéra W. trpí celiakiou a teda musí dodržiavať bezlepkovú diétu, kde sú zvýšené výdavky na stravu minimálne 20,00 Eur mesačne a viac na mesiac. Mal. W. navštevuje prvý ročník Obchodnej akadémie v Žiline, kde sú bežné výdavky na platenie ZRPŠ 15,00 Eur, učebnice 30,00 Eur, triedny fond 2,00 Eur a výdavky na cestovné a výdavok vrátane MHD, čo spolu činí 40,00 Eur mesačne. V súvislosti s jej zdravotným stavom sa stravuje v školskom bufete čo je približne 20,00 Eur mesačne. Tiež je potrebné jej uhradiť návštevu školských podujatí. Mal. W. je v 6. ročníku základnej školy, kde sú bežné výdavky na zakupovanie školských pomôcok, ako aj jednorazové výdavky na školské podujatia a výlety a taktiež výdavky na cestovnom okolo 15,00 Eur mesačne. Mal. B. navštevuje 2. ročník základnej školy. Matka platí približne 23,00 Eur mesačne a rovnako mu je potrebné zakupovať školské pomôcky a hradiť návštevu školských podujatí a výletov. Okrem toho všetkým mal. deťom je potrebné zakupovať odevy, obuv a ostatné výdavky spojené s ich potrebami. Navrhovateľka v súčasnej dobe nepracuje, poberá invalidný dôchodok v sume 293,30 Eur mesačne a rodinné prídavky na tri deti v celkovej sume 70,56 Eur mesačne.

Kolízny opatrovník mal. detí zostal v odvolacom konaní nečinný. Navrhol len, aby súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.), vo výroku o určení výšky výživného na všetky tri mal. deti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Zmena napadnutého rozhodnutia v zmysle ust. § 220 O.s.p. spočívala len v určení počiatku určenia vyživovacej povinnosti otca, a to s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku súdu o rozvoде manželstva účastníkov, tak ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo (v časti v ktorej potvrdil rozsudok okresného súdu), dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Odvolacie námietky odporcu, t. j. otca maloletých detí s ohľadom na uvedené kritériá krajský súd nepovažuje za dôvodné.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vo vyššie citovanom ustanovení zákona sú obsiahnuté základné pravidlá pre určenie výživného a vzťahujú sa na všetky druhy vyživovacích povinností. Medzi tieto pravidlá, okrem schopností osoby povinnej vyživovať inú osobu, patria aj možnosti tejto osoby (t. j., či je objektívne možné, aby dosiahol určitý príjem vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti a pracovné skúsenosti), ako aj jeho majetkové pomery. Aj majetkové pomery musí súd posudzovať komplexne. V prípade, že osoba, ktorá má zákonnú povinnosť vyživovať inú osobu, má majetok prinášajúci výnosy, prihliadne súd nielen na výnosy skutočné, ale aj na tie, ktoré by majetok prinášať mohol.

Ďalšie (osobitné) pravidlá vzťahujúce sa na vyživovaciu povinnosť rodičov voči dieťaťu sú obsiahnuté v ust. § 62 zákona o rodine. V zmysle ods. 2 označeného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má zároveň právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 5 označeného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Otec má vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva, ktoré boli všetky zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Odôvodnené potreby všetkých troch mal. detí, ako aj osobné, zárobkové a majetkové pomery obidvoch rodičov boli súdom prvého stupňa zistené a ustálené v konaní správne. Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu mal. W. navštevuje prvý ročník Obchodnej akadémie v Žiline s bežnými výdavkami, tak ako boli ustálené v prvostupňovom konaní. Maloletá má však zvýšené výdavky na svoju výživu s poukazom na to, že trpí celiakiou a musí dodržiavať bezlepkovú diétu s ktorou má matka zvýšené náklady vo výške 20,00 Eur a viac mesačne. Mal. W. navštevuje 6. ročník základnej školy a v škole sa nestravuje. Jeho náklady predstavujú len bežné výdavky na zakupovanie školských pomôcok. Mal. B. navštevuje 2. ročník základnej školy a stravuje sa v škole, za čo matka platí 24,00 Eur mesačne. Aj jemu je potrebné zakupovať všetky školské pomôcky. Okrem toho u všetkých troch mal. detí sú náklady na odevy, obuv a ostatné bežné výdavky (napr. hygienické potreby a pod.). Matka svoju vyživovaciu povinnosť voči všetkým trom maloletým deťom plní aj výkonom osobnej starostlivosti a uspokojovaním ich bytovej potreby.

Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci odporcu t.j. otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného rodiča znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že sa pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkolvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplýva, že otec je zdravý v produktívnom veku a v záujme zabezpečenia výživy svojich mal. detí je v jeho schopnostiach a možnostiach nájsť si zamestnanie (t. j. aj vedľajší pracovný pomer na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru - brigádu a pod.), z ktorého by mal ďalší príjem, okrem príjmu, ktorý dosahuje z hlavného pracovného pomeru u svojho terajšieho zamestnávateľa. Z ust. § 62 ods. 5 zákona o rodine vyplýva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Za týchto okolností argumentácia otca o splácaní pôžičiek formou exekúcie neobstoí. Navyše, aj matka spláca pôžičky, ktoré účastníci nadobudli počas trvania manželstva.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku o určení výživného podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a zmenil ho v zmysle ust. § 220 O.s.p. len v časti v ktorej bola upravená účinnosť platenia výživného otca, a to od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva účastníkov, t.j. od 20.06.2014, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí. S konaním o rozvod manželstva je totiž zo zákona spojené konanie o úpravu práv a povinností manželov k maloletým deťom z ich manželstva na

čas po rozvode (§ 113 ods. 1 O.s.p.), ktorému zákonnému ustanoveniu výrok okresného súdu o určení splatnosti výživného určeného odporcovi na deti nezodpovedal.

Vo zvyšnej časti (nenapadnutej odvolaním) zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

O trovách konania rozhodol krajský súd v súlade s ust. § 144 vety prvej O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.